

**BENDRO ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBOS IR REGIONINIŲ ETNINĖS
KULTŪROS GLOBOS TARYBŲ POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

2024-09-20 Nr. TP-10

Vilnius

Posėdis įvyko 2024 m. rugsėjo 13 d. Telšių r. savivaldybės Viešoji Karolinos Praniauskaitės biblioteka (Respublikos g. 18, Telšiai).

Posėdžio pirmininkė: Dalia Urbanavičienė.

Posėdžio sekretorė: Virginija Navickienė.

Dalyvių sąrašas pridedamas. Posėdžio kvorumas yra.

Darbotvarkė:

1. Dėl etninės kultūros būklės 2023 m. stebėsenos rezultatų;
2. Dėl etninės kultūros ugdymo plėtros;
3. Dėl etnografinių regionų heraldikos;
4. Dėl EKGT ir regioninių tarybų iniciatyvų minint Lietuvių liaudies dainų metus;
5. Dėl Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkurso;
6. Kiti klausimai.

Darbotvarkei pritarta bendru Tarybos sutarimu.

Pradedant posėdį Agnė Jakavičiūtė-Mieliauskienė (EKGT vyriausioji specialistė Žemaitijos regionui) pristatė kultūros situaciją Telšių rajono savivaldybėje.

1. SVARSTYTA. Etninės kultūros būklės 2023 m. stebėsenos rezultatų aptarimas.

Dalia Urbanavičienė pristatė Etninės kultūros būklės 2023 m. stebėsenos rezultatus. Ji atkreipė dėmesį į savivaldybių etninės kultūros programas. Ne visos savivaldybės vienodai pateikė duomenis apie etninės kultūros programas. Savivaldybių strateginiuose veiklos planuose ne visur išskiriama etnokultūrinė veikla. Kai kuriose savivaldybėse etninės kultūros programa priskirta prie bendros kultūros programos. Dalia Urbanavičienė atkreipė dėmesį į etnokultūros specialistų pareigybes savivaldybėse, jų kvalifikaciją, kitus stebėsenos rezultatus.

NUTARTA: Patikslinti atskirų savivaldybių neaiškiai įvardytus duomenis apie etninės kultūros būklę, pavedant šią užduotį atlikti atitinkamų savivaldybių atstovams.

2. SVARSTYTA. Etninės kultūros ugdymo plėtra.

Dalia Urbanavičienė pristatė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos patvirtintą Etninės kultūros bendrąją programą, parengtas ir portale Emokykla paskelbtas Pradinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos įgyvendinimo rekomendacijas, Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos įgyvendinimo rekomendacijas ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos įgyvendinimo rekomendacijas. Taip pat ji pristatė parengtą Standartą – dokumentą, kuriame numatomos priemonės, kurios yra reikalingos etninei kultūrai ugdyti mokykloje.

Asta Žernienė, EKG administracijos vyriausioji specialistė, pristatė 7-osios Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiados (toliau – Olimpiada) organizavimo klausimus, kvietė savivaldybių atstovus paraginti savo savivaldybės mokyklas aktyviau dalyvauti Olimpiadose. Ji atsakė į klausimus, kvietė į rugsėjo 26–27 dienomis vyksiantį nuotolinį seminarą „Pasirengimas VII Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiadai: kalendorinių papročių ir liaudies kūrybos pažinimas“.

NUTARTA:

1. Viešinti per regionines tarybas Etninės kultūros bendrąją programą, Pradinio ugdymo Etninės kultūros bendrosios programos įgyvendinimo rekomendacijas, Pagrindinio ugdymo Etninės kultūros bendrosios programos įgyvendinimo rekomendacijas ir Vidurinio ugdymo Etninės kultūros bendrosios programos įgyvendinimo rekomendacijas bei Standartą (dokumentą, kuriame numatomos priemonės, kurios yra reikalingos etninei kultūrai ugdyti mokykloje).

2. Savivaldybėse skatinti mokytojus rengti mokinius dalyvauti Etninės kultūros olimpiadoje, dalintis informacija apie rugsėjo 26–27 dienomis vyksiantį nuotolinį seminarą „Pasirengimas VII Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiadai: kalendorinių papročių ir liaudies kūrybos pažinimas“.

3. SVARSTYTA. Etnografinių regionų heraldikos klausimai.

Dalia Urbanavičienė priminė, kad etnografinių regionų heraldikos įteisinimo klausimai diskutuojami jau ilgą laikotarpį, procesas yra ilgas. Šiemet buvo sukurti ir patvirtinti Mažosios Lietuvos mažasis ir didysis herbai bei lauko ir reprezentacinė vėliavos. Taigi jau yra patvirtinta dviejų etnografinių regionų (Suvalkijos (Sūduvos) ir Mažosios Lietuvos heraldika. Tačiau dar 3-jų etnografinių regionų (Dzūkijos (Dainavos), Žemaitijos ir Aukštaitijos) heraldika dar nėra išbaigta ir patvirtinta. Remiantis Lietuvos heraldikos komisijos (toliau – LHK) patvirtintomis taisyklėmis, reikia iš naujo pradėti šių regionų heraldikos įteisinimo procesą: paraišką LHK turėtų pateikti EKG kartu su savo regioniniu padaliniu, o taip pat atitinkamo regiono savivaldybė, kurią kitos savivaldybės įpareigotų jas atstovauti šiame procese, ji turėtų kaupti lėšas dėl dailininko darbo apmokėjimo.

Gintaras Skamaročius pakvietė turėti drąsos ir atšaukti priimtą sprendimą dėl Mažosios Lietuvos vėliavos, nes istorinė vėliava yra ne ta, kuri dabar patvirtinta regionui. Mažoji Lietuva turėjo savo vėliavą.

Dalia Urbanavičienė pateikė informaciją, kad istorinės vėliavos statusas skiriasi nuo etnografinio regiono vėliavos.

NUTARTA: Siekti etnografinių regionų Dzūkijos (Dainavos), Žemaitijos ir Aukštaitijos heraldikos įteisinimo, kviečiant į šį procesą įsitraukti atitinkamo regiono savivaldybes.

4. SVARSTYTA. EKGTT ir regioninių tarybų iniciatyvos minint Lietuvių liaudies dainų metus

Dalia Urbanavičienė pristatė siūlymą, kad EKGTT ir regioninės tarybos imtųsi iniciatyvos minint Lietuvių liaudies dainų metus – išrinkti atskirų etnografinių regionų dainas, kurias turėtų žinoti visa Lietuva (pvz., po 5 dainas).

Buvo išsakytas kritiškas požiūris, kad kitos tarmės atstovai nemokės dainuoti kita tarme.

Dalia Urbanavičienė paaiškino, kad visų pirma svarbu platinti atskirų regionų dainų atpažinimą, o dainuoti, žinoma, geriausia savo regiono dainas.

NUTARTA: Pritarti siūlomai iniciatyvai, o taip pat skatinti mokyti dainuoti savo regionų dainų, bet žinoti ir atpažinti, kokio regiono daina yra.

5. SVARSTYTA. Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkurso klausimai.

Violeta Dubnikienė (EKGTT administracijos darbuotoja) pristatė Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkursą ir informavo, kad yra pratęsiamas laikotarpis, iki kurio galima teikti paraiškas (iki spalio 1 d.). Ji paragino Žemaitijos ir kitų etnografinių regionų atstovus paskatinti etnokultūrinės kaimo turizmo sodybas dalyvauti konkurse ir pateikti paraiškas.

NUTARTA: Skleisti per regionines tarybas informaciją apie Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkursą, kviečiant sodybas jame dalyvauti.

Posėdžio pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

Posėdžio sekretorė

Virginija Navickienė